

FAALİYET RAPORU 2023

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI
Fulya Mahallesi, Büyükdere Caddesi No:74/A
Torun Center Kat: B-1, Garden Ofis No:171
34394 Mecidiyeköy-Şişli/İstanbul

0212 803 8397 - 0530 314 0904
web: <http://www.beyaznokta.org.tr>
e-posta: bilgi@beyaznokta.org.tr

İÇİNDEKİLER

- Yönetim Kurulu'nun Mesajı
- Beyaz Nokta® Vizyon, Misyon ve Değerleri
- Beyaz Nokta® Örgütlenmesi
- Yönetim ve Denetim Kurulu
- Faaliyetler
 - ✓ Proje Çalışmaları
 - ✓ Kampanyalar
 - ✓ Toplantılar
 - ✓ Basında-Sosyal Medyada Beyaz Nokta®
- 2023 Yılı Bağışları
- Mütevelli Heyet Üyelerimiz

YÖNETİM KURULU'NUN MESAJI

Değerli Mütevelli Üyelerimiz,

Beyaz Nokta Gelişim Vakfı bu yıl 30. Yılıni dolduruyor. Kurucu Başkanı Sayın M. Tınaz Titiz ve arkadaşlarının attığı temelin sağlamlığı ve Başkanının soyadı ile bütünleşik titizliği ve üretkenliği sayesinde varlığını geliştirerek sürdürmüştür.

Geride kalan otuz yıl boyunca geleceğe tohum atıcı olmayı önemsemiş; bugün derinlikli faaliyetleriyle zengin bir bilgi birikimine¹ ve toplumda saygın bir tanınırlığa sahip olmuştur.

Birleşik Akıl Ağı Grubunda bugün sayıları 300'e ulaşan gönüllü paydaşı vardır.

Sayın Titiz'i ve Beyaz Nokta hareketinde beraber yürüdüğü yol arkadaşlarını kutluyor teşekkür ediyoruz.

Kendi ayakları üzerinde durmayı öğrenmiş, sorunlarının çözümünde edilgen durumda beklemeyip, anlama, çözümlenme ve çözme süreçlerine bizzat katılma konusunda engellerle mücadele edebilen bireylerden oluşan bir toplum vizyonu ile proje ve etkinlikler gerçekleştirme, toplumsal sorunlara çözüm önerileriyle katkıda bulunmayı sürdürüyor; bu yolda bir yandan da "eylem araştırması" anlayışı içinde çağın değişen değerlerine uygun yeni yaklaşımlar üretiyor.

Siz mütevelli üyelerimizin, misyonumuzu gerçekleştirmek, yeni fikirler geliştirmek üzere faaliyetlerimize aktif katılımı desteklerinizin sürmesi beklentisiyle, çalışmalarımıza toplu bir bakışı sizlerle paylaşıyoruz.

Bu vesileyle, 2022 Yılında kaybettiğimiz değerli üyelerimiz Dr. Oktay Duran ve Hüsamettin Kavi'den sonra 2023'te de Dr. Ersin Arioğlu'nun vefatı ile derinden üzüldük. Her üç değerli üyelerimizi, sağlıklarında yaptıkları maddî, manevî önemli yardımlarıyla Vakfımızın bekasına katkılarını şükranla anıyor, kendilerine Allah'tan rahmet diliyoruz. 5.04.2024

Saygılarımızla,

Beyaz Nokta® Gelişim Vakfı
Yönetim Kurulu

¹ BAA Linkler <http://bit.ly/2CoMZv2>

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI VİZYON, MİSYON VE DEĞERLERİ

Vizyonumuz

“Sorun Çözme Kabiliyeti” gelişmiş, sorunlarının çözümü için kurtarıcı beklemeyen bir toplum.

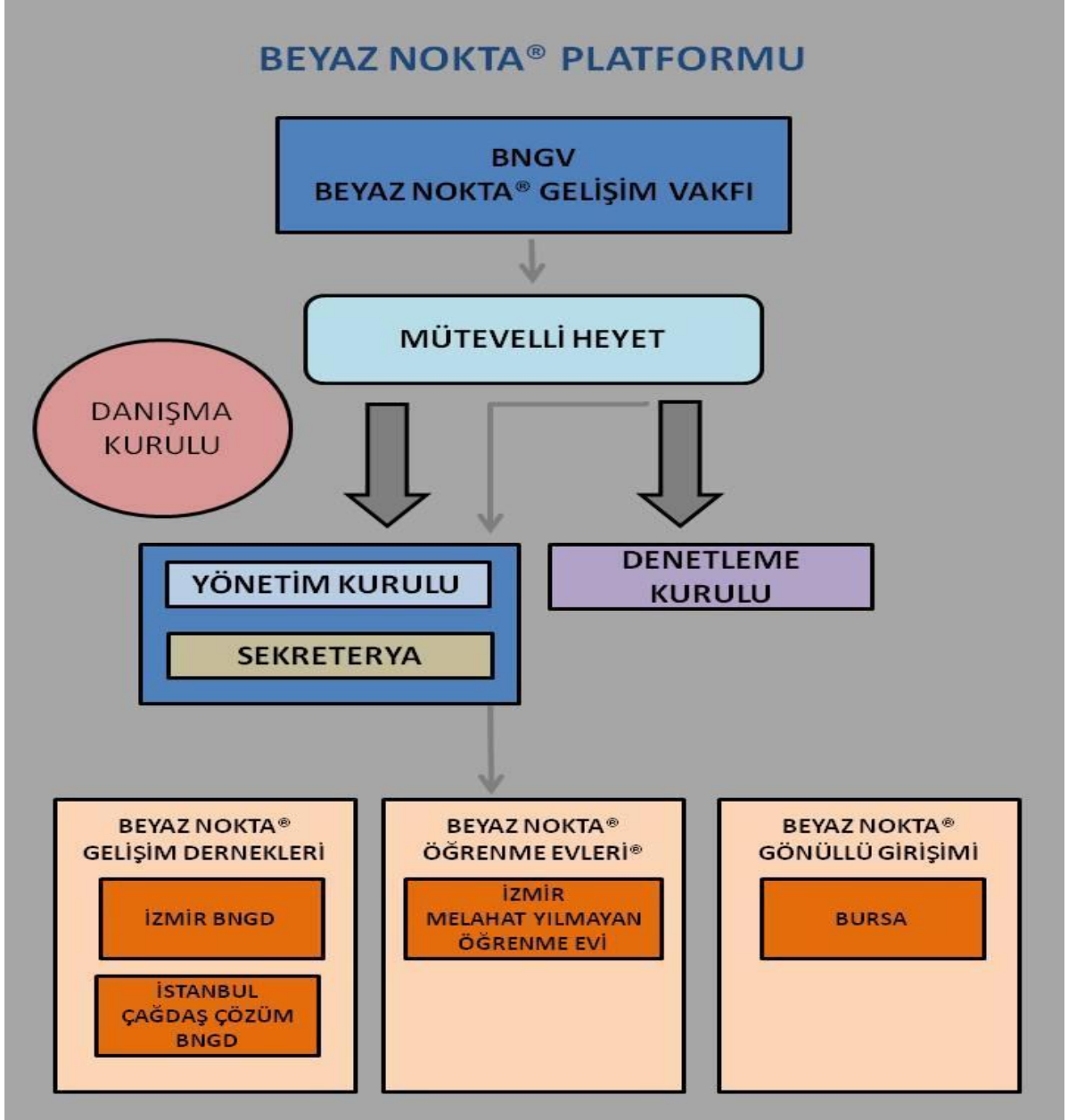
Misyonumuz

“Sorun Çözme Kabiliyetini” artıracak, tekrarlanabilir projeler üretip uygulamak.

Değerlerimiz

Erdem, Akılcılık (Bilimsellik), Bireycilik, Sürekli Gelişim ve Doğaya Saygı.

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI ÖRGÜTLENMESİ

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI YÖNETİM VE DENETİM KURULU ÜYELERİ

Yönetim Kurulu (19.04.2022- 18 Nisan 2024)

Dr. Necati Saygılı
M. Tınaz Titiz
Ahmet Kopuz
M. Sami Özeren
H. Kâmil Tanrıverdi
Ayhan Yıldızıl
Türker Ertürk
Bayram Durmuş

Denetim Kurulu

Av. Hüseyin Cimşit
Vedat Özçelik

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI

2023 YILI FAALİYETLERİ

PROJE ÇALIŞMALARI

Birleşik Akıl Ağı (BAA) Çalışmaları

BAA®; bağımsız, gönüllü, kâr amacı gütmeyen ve siyaset üstü bir platformdur.

Üzerinde çalışacağı konuları, çalışma biçimini, elde edeceği sonuçları nasıl ilân edip kullanıma sokacağını tamamen kendisi belirler.

Farklı ülkelerde ve farklı illerimizde yaşayan, Türkiye sorunlarına ilişkin soru ve/ya cevap üretmek ya da zenginleştirici katkılar yapma arzu ve yeterliğine sahip, bu yeterliği de genel kabul görmüş insanlarımız var. Bu insanlarımızı fiziksel olarak bir araya toplanmaya en az ihtiyaç duyulacak şekilde internet teknolojilerinin de yardımıyla “birleşik akıl” üretebilen bir ağ (*internet of minds*) çatısı altında bir araya getirme çabalarımız devam ediyor.

Bilgilerin tazelenebilmesi için “Niçin BAA®?” konusunu açıklayan manifesto <https://goo.gl/KzEXt9> adresinde tüm ayrıntıları ile yer almaktadır.

Ayrıca BAA®'nda Şubat 2017 tarihinden bu yana geçen süre içinde alınan yol, BAA Web Bağlantıları <http://bit.ly/2CoMZv2> Belgesi'nde yer alan konu başlıklarına tıklanarak ayrıntılı olarak izlenebilir.

BNGV zihinsel birikiminin arşivi nitelikli bu Belge, ulaşılabilir kaynakları ile BNGV'nca yarınlara atılmış tohumlar olarak bir hazine değerindedir. Derleyip yararlanılabilir biçimde güncel tutan ve birçoğu kişisel emeğinin ürünü olan içeriği ile değerli Kurucu Başkanımız Sayın M. Tınaz Titiz'in eseridir. Kendisine müteşekkirimiz.

Gerçekleştirebildiklerimiz: Birbirinden farklı coğrafyalarda yaşayan, bir dernek, vakıf vb. oluşumların kalıpları içine girmek istemeyen, ama bir yandan da toplum sorunlarına katkıda bulunmak isteyenleri etkileşim içine sokabilecek bir yapının oluşturulmuş; birçok konuda yaratıcı sorun çözümü ipuçları üretebilmiş ve de bunların bir bölümünü hayata geçirebilmiş olmaktadır.

Fiziki durumları ve çalışmalara ayırabilecekleri zamanları birbirine uymayabilecek kişiler arasında -bir mekânda imişçesine- beyin fırtınaları (eBF) yapabilmeyi sıradan hale getirebilmiş olmak iyi bir adımdır.

Somut çıktılardan bir grubu, BNGV veya BAA'na dahil olmayan daha geniş kesimlerin katılımlarını sağlayabilecek 6 web sitesinin oluşmuşluğudur ([BAA](#),

[Kavram Mutfağı](#), [Sosyal Tohumlama](#), [Sağlıklı Tahmin](#), [Soru Oluşturma Tekniği](#) ve [Adil Yaşam](#)).

Diğer bir somut grup ise, son derece girift hale gelip, aralarında yeni bağlantılar oluşturan toplum sorunlarının anlaşılmasına -ve ardından da çözümler üretilmesine- yardım edebilecek yeni kavramların toplumumuzun kavram dağarcığına sunulmasıdır.

BAA kapsamında oluşan çalışma gruplarınınca yapılan çalışmalar sürekli olarak bir veri tabanında tutulmakta olup herkesin erişimine açıktır. Bkz. [BAA Bağlantılar](#)

Gerçekleştirmekte güçlük çektiklerimiz: En temel güçlüğümüz, çalışmalarımızda doğal paydaş olarak görüp, BNGV misyonunu gerçekleştirmede stratejik araç olarak benimsediğimiz “etkinleri etkilemek” bağlamındaki kesimin “şimdi ve burada” olarak özetlenebilecek beklentileri ile, vakıf yönetimi olarak -çıkar yol olarak- benimsediğimiz “kök sorunlara yönelik çözümler geliştirip pilot uygulamalarını yapıp tekrarlanabilirliğin sağlayacağı yaygınlaşma” arasındaki farklılıktır. Bu farklılık sadece vakıf üyelerinin değil, gönüllülerin de sayılarının -ve tabii desteklerinin- sınırlı kalmasına yol açmaktadır.

Varlık nedeni ve faaliyetlerinin temel amacı toplum yararını gözetmek olan STÖ arasında sinerjik iş birliklerinin kurulmasında karşılaşılan güçlükleri de bu bağlamda bir sorundur. 2023 Yılı içerisinde Erdem Vakfı, TEGV ve AP (Afet Platformu) ile bütünüyle iyi niyetli ve gönüllü yaklaşımlarla başlayan ilişkiler kısa sürede sürdürülemez oldu!..

Nedenleri uzun uzun anlatılabilir olsa da temelde Ortak Anlayış Dili geliştirememiş olmak şeklinde özetlenebilir. 2024 Başlarında **Ortak Anlama Dili** kullanıldığı gözlemi üzerine kurduğumuz yeni bir ilişki, TULBEK (Türkiye Lionları Beceri Kazandırma) Vakfı ile halen geliştirilme aşamasındadır.

Geneli itibariyle bu durum, iki farklı sonuç doğuruyor. Çalışmaların son derece sınırlı bir kadro ile yürütülmesi ve çıktılarının toplum yaşamına yansıtılma masasıdır. Kök sorunlara yönelik çabalara paralel olarak bir ölçüde de paydaşlarımızın güvenlerini sağlayıp vakıf yönetimine zaman kazandırabilecek olan kısa erimli ve somut çıktılı çalışmalar için hem katılımçılık hem de -Profesyonel hizmet almak için- mali kaynak yetmezliğine de sebep olmaktadır. Bu fâsit dairenin kırılması en önemli açmaz olarak görünmektedir.

Güçlükleri aşmak için tasavvurlarımız: Açıklanan açmazın kırılması, fiili ve potansiyel destekçilerimizin benimsenen yol hakkında ikna edilebilmelerine ve bir yandan da yeni ikna yöntemleri ve rota düzeltmelerimiz konusunda olası [akıl daraltıcılarımızı](#) askıya alma konusunda [yetkin \(birleşik\) akıllar](#) geliştirebilmemize bağlıdır. Yeni Mütevelli üyelerimizle zenginleşen beşeri sermayemizin yakın desteğinin, bu açmazın kırılmasına önemli katkı yapacağı düşünülmektedir.

BNGV Projeleri

Sorun Çözme Kabiliyeti

BNGV kurulduğu 1994 yılından beri parçası olduğu çalışmaların temelinde toplumun **Sorun Çözme Kabiliyeti** (SÇK) gelişmişliğine katkıda bulunma amacı yatar.

Toplumları diri tutan iki kavram “akılcılık” ve “erdem”dir. Ne var ki, bu iki kavramın taşıdığı değerler, çeşitli nedenlerle, toplumsal kültürümüzdeki belirleyici rolleri sönükleşmiş; toplumumuzun “Sorun Çözme” ve “Uzlaşma” becerileri geliş(tiril)ememiş; hatta gerilemiştir.

SÇK üzerine yapılmış bir söyleşinin kitapçık haline getirilmiş metnini **pdf formatında** izleyebilirsiniz.

Beyaz Nokta® Hareketi, bu eksikliklerin nedenlerini anlamak ve giderilmelerine katkıda bulunmak üzere **Sorun Çözme Araçları (SÇA)** geliştirmiş; geliştirmeye devam etmektedir.

BNGV ve SOT 2022 başlıklı yazı için [tıklayınız](#)

SÇA geliştirme kapsamında SOT Grubu katılımcıları olarak bizler, BNGV/BAA'nın farklı konulara yoğunlaşan diğer çalışma gruplarında da yer alıyoruz.

Düşünce iklimimizi yansıtması açısından bilgilendirici olsun diye o kapsamdaki projeleri kısa kısa alıntılarla bilgi ve ilgilerinize sunuyoruz.

Geliştirilme Aşamasındaki Projeler

1. **Adil Yaşam – Adil Yaşam İçin Kendini Değiştir**

'Bütün'ün var olma ve sürdürme haklarını gözet; dayanışma ile fayda sağlayıcı ol ve birlikte yaşamı destekle. Kısaca Zarar Verme! kendine ve hiçbir şeye...

Adil Yaşamın oluşumu ve sürdürülebilirliğine olumsuz katkısı olan Yıkıcı Bencilliği besleyen bireysel alışkanlıkların değişimini kolaylaştırmak için Davranış Değişikliği tetikleyicilerini çoğaltıp yaygınlaştırıcı etkinlikler.

2. **Soru Oluşturma Tekniği (SOT)** – *Sorusunu sormadığı cevaplarla değil; cevabını aradığı sorularla arayış içinde bireyler*

Merak > Soru sorma > Öğrenme > Anlama > Düşünme > İfade etme > Eylemlilik

Zihinsel gelişim süreçlerinin Eğitim-Öğrenim aşamalarında bütünlük içinde etkinleştirilmiş olması, demokrasilerin gelişimi ve sürdürülebilirliği için güvence oluşturuyor.

Öğrenme temelli eğitim, merak etme ve soru sorabilmekle mümkün. SOT aracı ile merak uyandırıp soru sormanın önündeki engelleri aşmak; dolayısıyla öğrenmeyle devam eden zihinsel gelişim süreçlerinin kesintisiz işlenmesini kolaylaştırmak; eylemlilik aşamasına kadar bütün süreçleri tanıtırıp deneyimlemeye olanak sağlıyor.

3. **Sivil Toplum Kuruluşları arası etkileşimli ilişkiler** – *Ortak İyilerde buluşmak*

Bireylerin yaşamsal faaliyetlerini gerçekleştirirken farklı amaçları/hedefleri olması doğaldır. Ancak mensubu oldukları toplumun varlığını sürdürebilmesinin asgari koşullarında bütün bireyler için aynı olmak zorundadır. Zira varlık nedenleri, Ortak Yarar'larıdır söz konusu olan. Onu bütüncü davranışları da Ortak İyi'leridir.^[2]

O bağlamda amaç/hedef-konu benzerliği olan STK'lar etkileşime ve iş birliklerine açık olmaları doğaları gereğidir. Pratikte bu yönde çok sayıda örnek bulunmaması, bilinçlenme sorunu gibi görünse de temelinde güvenilirlik yetmezliği yattığını söylemek yanlış olmaz. Bunu aşmak için yeni yaklaşımlar denenmesi gerekiyor.

İşlerlik kazanmış Projelere özet bakış

WEB siteleri ve tanıtıcı kısa açıklamalar

1. **Beyaz Nokta® Gelişim Vakfı** BeyazNokta.org.tr Bu Site aşağıda sıralananlara da geçiş veren bir portaldır.
2. **Birleşik Akıl Ağı® (BAA)** BirlesikAkilAgi.com

BNGV Vizyon-Misyon-Değerlerini paylaşan gönüllüler topluluğu olup seçtikleri sorun alanı üzerinde nedenleri, sonuçları ve olası çözümleri üzerinde Çalışma Grupları oluşturarak çalışmaktadırlar.

3. **Kavram Mutfağı®** KavramMutfagi.com

Sorunları kavramlar üzerinden tanımlamak ve ifade etmenin hem çözüme hem de tarafların birbirlerini doğru anlamalarına katkısı yadsınamaz. Ancak

kavramların tam olarak neyi ifade ettiğinde anlam birliği yoksa sonucun ne olacağı biliniyor.

O bağlamda kimi kavramların anlam içeriği ve etimolojisiyle yer aldığı sanal ortamda bir sözlük oluşturuldu; ilgilenenlerin yararlanması ve zenginleştirilmesine açıktır.

4. **Sosyal Tohumlama®** SosyalTohumlama.com

Olayların doğrusal, dallanarak, bazen de döngüsel biçimde birbirini tetikleyerek geliştiği biliniyor.

Yaşamsal faaliyetlerin çeşitlenmesi ile karmaşıklık arttığı; oluşmadan önlem alınmıyorsa sorun stokunun giderek arttığı da saklı değildir.

Sorunun oluşumunu ve kaynağındaki kök sorunu anlayıp tanımlamadan ve onu etkisizleştirilmeden türev sorunlarla uğraşmanın kaynak israfı olduğu açıktır.

Sorunu doğuran kök nedeni etkisizleştirici Tohum Fikir, uygulamada yararlanılacak araç da Tohum Uygulama aracı TUA diye anılıyor. Sosyal Tohumlama sitesinde o bağlamda geliştirilmiş yüzlerle ifade edilen tohum fikirler ve uygulama araçları bulunuyor.

5. **İyi öngörü doğru sonuç** SoundPredict.com

Her öngörü bir tahmindir. Aynı bir konuda tahmin yapanların sayısı arttıkça sonuç gerçeğe daha yakın çıkıyor. Bu bir etkileşimler ve olasılıklar dağılımı olup bilimselliği yadsınamaz. Sitede örnekler ve açıklamalar yer alıyor.

6. **Canlı ve cansızlar bütünü** [Adil Yaşam®](http://AdilYaşam®)

Adil Yaşam, Beyaz Nokta'nın 2021'de tanımladığı bir projesi olup, 1994'te kuruluş yıllarında öngörülen çevre duyarlılığı değerini daha ileriye, "**tüm canlı ve cansız varlıkların etkileşimli bütünlüğüne**" taşımaktadır.

Bu yeni ve toplum alışkanlıklarını zorlayan aşamanın gerçekleştirilmesi için benimsenen araç "**toplum duyarlıklarının yüksek olduğu sorun alanlarını birer taşıyıcı olarak kullanmak**" olarak seçilmiştir. Bunlardan birisi "beklenen afetler (Marmara depremi gibi)"dir.

Olası deprem zararlarını azaltmak için geliştirilen Adil Hizmet Rehberi, işbirliği anlaşmaları yapılan yerel yönetimlere ve yurttaşlara kazandırılması gereken alışkanlıkları konu alıyor.

Bir yandan da deprem sonrası zarar gören ailelerin çocuk ve gençlerine sürekli birer gelir kazandırmayı amaçlayan Altın Bilezik Projesi de yine bu yaklaşımın bir uzantısıdır. Ayrıntılar için [tıklayın1](#) ve [tıklayın2](#).

7. **Soru Oluşturma Tekniği®** Gönüllü öğretmenlere kazandırılacak yetkinliklerle öğrencilerine dersi daha iyi anlamaları ve dersi sevdirmeleri için cesaretlendirici; keza yaygınlaştırıcı katılım ve katkılara ihtiyaç var. SOT kısa tanıtım sunumu için [tıklayınız](#).
8. **Ezber Kalıplarını Sorgula**
[“Yaygın ve Yerleşik Kalıpların” Sorgulanması Çalışmasının Amacı, Hedefi ve Kısa Açıklaması](#)
9. **Öğrenme Evi**
Toplumdaki çeşitli kesimlerin, işsizlik, gelir yaratma, dayanışma, bilgileşme yoluyla sorun çözme, kendini değiştirebilme ve **BNGV** deneyim ve birikimlerini franchising (imtiyaz) yoluyla paylaşabilmelerini sağlayan bir platform.
10. **Ezbersiz Eğitim** Ezbersiz Eğitim Projesi, şu 3 amaca sahip bir süreç olarak anlaşılmalıdır;
- 1- Öğrencinin, mevcut ve gelecekteki eğitsel ihtiyaçlarının farkına varmasına yardımcı olmak,
 - 2- Kendi fiziksel ve zihinsel yeteneklerini ve sınırlamalarını, yani “öğrenme profilini” keşfetmesine yardımcı olmak,
 - 3- Belirleyeceği eğitsel ihtiyaçlarının gerektireceği bilgi-beceri-tutum ve davranışların, öğrenme profiline uygun yollarla ve bizzat kendisince kazanılmasına yardımcı olmak.
- Bu 3 amacın da “bilgi bellemeye” değil, “öğrenmeyi öğrenme”ye dayalı olduğuna dikkat edilmelidir.
11. **Kişisel Gelişim Öğrenmeyi Öğrenme için Kişisel Gelişim Platformu:**
Bireyin kendini ve potansiyelini daha iyi tanıması, doğru hedefler koyarak bilgi ve becerilerini bu hedefler doğrultusunda nasıl geliştirebileceğini araştırması, problemlerine kendi başına çözüm üretebilmesi, sonunda hem maddi hem manevi tatmin duyabileceği bir hayat kurabilmesi...
12. **İ-HDK**
İstihdam amaçlı Hızlı Dönüşüm Kampı, [Beyaz Nokta® Gelişim Vakfı](#)'nın geliştirdiği [Öğrenme Evi® \(ÖğrEv\)](#) ürünüdür.

❏ “Birbiriyle dayanışma halinde varlığını sürdürebilen canlı ve cansız tüm varlıklar.

❏ <https://www.kavramutfagi.com/kavram/ortak-iyi—ortak-yarar>

Sosyal Medya Hesapları

<https://twitter.com/beyaznokta>

<https://www.instagram.com/birlesikakilagi/?hl=tr>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100060860984279>

<https://www.youtube.com/c/BeyazNoktaVakfi>

BNGV Projeleri

BAA® için hazırlanan web sayfası <http://www.birlesikakilagi.com> yayındadır.

Bir yandan web sayfasının düzenleme çalışmalarına devam edilirken, bir yandan da Birleşik Akıl Ağı alt projelerinin olgunlaşması, olgunlaşan projelerin web sitelerinin hazırlanması ve site içeriklerine/veri girişlerine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Kavram Mutfağı

<http://kavramutfagi.com>

KAVRAMUTFAĞI®

Bazı temel kavramların, ortak kavram dağarcığımızda bulunmayışı ve/ya bulunan kavramlara toplumca hangi anlamların yüklendiği konusunda uzlaşma yetmezliği bu sitenin varlık nedenidir.

Bir arada yaşaması güç olanlar, ortak yaşam alanları da dahil uzlaşmaya yanaşmayanlardır. Ama bunlar yine de bir şeyin farkındadırlar: Hangi kavramlar üzerinde uzlaşamadıklarının! Bir arada yaşaması neredeyse imkansız olanlar bu sayılanlar değildir. Kullandıkları kavramlar arasında fark olup olmadığını bilmeyen, üstüne üstlük bunu merak da etmeyen, bunu bir sorun olarak görmeyenlerin bir arada yaşamaları imkansızdır.

Sorun çözme (özellikle de karmaşık, kompleks) sorunları çözme), sıradan insanların yerini akıllı robotlar ve yapay zeka ile "daha da" akıllandırılmış hayvan dostlarımızın alacağı yakın gelecekteki en önemli becerilerin başında sayılıyor.

Sorun çözme becerilerinin en başında, sorun alanı ile ilgili kavram bilme -yok ise yeni kavram yaratma- geliyor. Buna göre her eksik kavram, SÇK'nden bir parça eksiltiyor. Örneğin;

- *Maksim (en temel ilke), Hayalet ve Kök Sorun, Korkmama Özgürlüğü, Birey'in, "tercihlerini kendi yapan" olarak anlaşılma,*
- *Cumhuriyet ve Demokrasi kavramlarına yetersiz anlamlar yüklenmesi,*
- *Değer, değer üretimi, değer transferi gibi kavramlar içselleştirilmeksizin, emperyalizm, sömürü gibi klişelerin sorunları basmakalıp açıklamak için kullanımı,*
- *Dış etkilerin olumsuzluklarını en aza indirip, birer avantaja çevirebilecek olan "koz" kavramının değerinin yeterince takdir edilemeyeşi,*
- *Hesap verebilirlik kavramının bulunmayışı ya da Yaratıcılık kavramının dini gerekçelerle tabu olarak gösterilmesi*

vbg. nedenler, bu soruna yol açan başlıca kökler olarak sayılabilir.

Bu yetmezlikleri aşmak üzere,

Çeşitli kesimlerin ya da toplumun Sorun Çözme Kabiliyetleri'nin önemli bir bileşeni olan Kavram Dağarcıkları'nın gelişmesi amacıyla yönelik olarak:

(1) Başka bir kültürden aktarma (örn. "*korkmama özgürlüğü*")

(2) Anlam birliği bozulmuş kavramlar (örn. "*eleştirel düşünce*", "*strateji*")

(3) Anlayış genişletme amaçlı yeni kavram önerisi (örn. "*anlamkıran sözcük*") öncelikli olmak üzere her kavram "Kavram Mutfağı"nın malzemelerini oluşturur.

Sosyal Tohumlama

<http://sosyaltohumlama.com>

Bir "tohum", yaşam alanlarımızın (eğitim, aile, iş, eğlence, öğrenme, ibadet, inanç, gönüllülük ve benzer) bir veya daha çoğunda, kişilerce ortaya atılıp uygulanarak

küçük ölçekli olumlu farklar yaratabilen; ama bir araya geldiğinde daha gözlenebilir bir dönüşüme yol açabilecek "davranış(lar)"dır. Dönüşüm kimi zaman tek bir tohumla gerçekleşebilirken, daha karmaşık dönüşümler ancak birden fazla tohumun sosyal ortama atılmasıyla gerçekleşebilir.

Bir sosyal tohumun dönüştürücülüğü iki faktöre bağlıdır: Sosyal Tohum fikrinin ön şartları ve tohumun doğurganlığı.

Buna göre her tohum, dönüştürücülük açısından eşit değere sahip değildir. Ön şartları ne kadar az ve ne kadar doğurgansa tohum o kadar değerli sayılmalıdır. Aynen yeşermesi için birçok koşulun var olmasını gerektiren bitkiler ile hemen her toprakta yeşerebilen bitki tohumlarının farklı olması gibi.

Şöyle bir örnek tohum kavramını daha iyi açıklayabilir: "Sorunları sorulara çevirerek çözülebilirliklerini artırmak"

Alışılmış sorun çözme uğraşı hemen daima doğrudan çözüm arayışıyla başlar. Bu tamamen yanlış da değildir; çünkü ilk göz atılması gereken yer, evvelce çözülmüş sorunlara ait zihinlerdeki depodur. Ama zaman zaman geçmiştekine benzer bir çözümün -birkaç koşulun farklı olması nedeniyle- işe yaramadığı herkesçe de denenmiştir.

İşte bu gibi durumlarda soruna çözüm arayarak değil, sorunun daha iyi tanımlanmasına -böylece de küçük farklılıkların bile ortaya çıkmasına- yardımcı olmak üzere “cevapları daha basit olabilecek” sorular üretilir.

Tohum fikirlerinin bir kaynağı mevcut kültür içinde zaten kullanmakta olduklarımızdır. Hatta kültür sözcüğünün kökeninden de (Latince toprakta büyütmek, yetiştirmek) anlaşılacağı gibi, kültür bir anlamda tohum demektir. Fakat çağlar boyunca süregelen etkileşimler nedeniyle mevcut kültür içindeki tohumlar karışık, ayırt edilemez hale gelmiş olabilir.

Bir diğer kaynak, bu web sitesi ile erişilecek kişilerin üretebilecekleri tohum fikirleridir. Üçüncü kaynak ise, bir grup gönüllünün oluşturduğu Birleşik Akıl Ağı® tarafından bugüne kadar üretilmiş olan tohum fikirleri olup, yeni üretilebilecek olanlar için örnek amacını taşımaktadır.

Bu örneklerle göz attıktan ve Sosyal Tohum kavramının felsefesini içselleştirdikten sonra tohum fikri üretmek isteyenler, iletişim bilgilerimizi kullanarak -herhangi bir mecra üzerinden- tohum fikri önerilerini ve o tohumdan ne gibi beklentiler olabileceğini iletebilirler.

Zaman zaman, üzerinde tohum fikri üretilmesi beklenen başlıklar sitede yayımlanarak, bu alanda öneri üretmek isteyenlere duyurulur.

Toplumdaki her tür niyete açık olduğu için hoş görülebilecek nedenle bu öneriler bir kurulca gözden geçirilmekte ve site amaçlarına aykırı öğeler içermeyenler yayımlanmaktadır.

Siteye tevdi edilen tüm tohum fikirleri üzerinde her türlü edit işlemi yapılabilir ve fikir sahipleri bu konuda bir hak iddia edemezler.

Davranış Tohumlama

Sorunlar üzerinde çalışıp onlara yol açan nedenleri bulmak güzel; fakat “*Bu sorunlar nasıl çözülecek?*” sorusuna cevap bulmak en kritik halka durumundadır. Davranış Tohumlama, bu amaçla geliştirilen yaklaşımın adıdır.

Tohum yaklaşımı konusunda:

1- Tohum nedir? <http://bit.ly/2FumYlw>

2- Bugüne kadar paydaşlarca önerilen tohum fikirleri ile bu tohumların “nasıl” uygulanacaklarına ait Tohum Uygulama Araçları (TUA) Listesi <http://bit.ly/2D6Uecp>

3- Tohum fikirlerinin her birinden beklentiler; gerek yeni tohum fikirleri, gerekse beklentiler konusunda paydaşlardan gelen katkılar (devam ediyor) <http://bit.ly/2q9VSkU>

Sound Predict

<http://soundpredict.com>

SoundPredict, öz niyeti (misyon, temel varlık nedeni) “*Toplumumuzun sorun çözme kabiliyetini yükseltebilecek, tekrarlanabilir nitelikte projeler tanımlayıp uygulamak*” olan Beyaz Nokta® Gelişim Vakfı'nın projelerinden birisi olan Birleşik Akıl Ağı®'nı oluşturan genele açık (public open) web sitelerinden birisidir.

Sitenin tasarım ve yazılım süreci tamamlanmış, içerik girişi ve test süreci devam etmektedir.

“İyi öngörü yapan daha iyi çözüm üretir.”

Her çözüm aslında bir öneri, her öneri bir öngörü ve her öngörü ise bir yarısı istatistikî öngörü (forecast), diğer yarısı sezgi (intuition) olan bir bileşimden oluşur. Kısacası herhangi bir konudaki çözüm önerilerimiz daima öngörü ve sezgilerimize dayanır. Bunlar, zamanın eleyici süzgecinden geççe geççe “sağlam öngörüler”e dönüşür. Buna göre zamanın aşındırıcılık testinden geçmemiş tüm öngörüler fal olarak düşünölmelidir.

Site tam anlamıyla hizmete girdiğinde;

- * Ulusal ve uluslararası konularda öngörölere ihtiyacı olanlara ücretli ve ücretsiz hizmetler,
- * Elemanlarının öngörü (dolayısıyla da sorun çözme) kapasitelerini geliştirmek isteyen kurumlara, elemanlarının öngörü skorlarını geliştirmek üzere turnuvalar düzenleme hizmetleri,
- * Öngörü yeteneği keskin kişilere kariyerlerini geliştirme fırsatı sağlayacaktır.

Yaygın ve Yerleşik Kalıpların Sorgulanması

<http://www.ezberkaliplarinisorgula.com/>

“Yaygın ve yerleşik kalıp”, bir diğer deyişle *Ezber Kalıbı* deyimleriyle, sorgulama alanımızın dışında kalmış söylem kalıpları kastediliyor.

İlk bakışta bu tür kalıplara karşı olunduğu gibi bir izlenim elde edilebilir; bu kesinlikle doğru değildir. Bu tür kalıplar genellikle zaman kazandırır, yaşamı kolaylaştırabilirler. Karşı olunan kalıplar değil, bunların sorgulama dışı bırakılarak “koşulsuz birer doğru” gibi kabul edilmesidir. Yani kalıplar değil, onların sorgulanmayışları yanlıştır.

Örneğin; “*Su 100°C’de kaynar*” ifadesi yerine daha doğru olan “*eğer sıcaklık, basınç ve suyun bileşimi normal olarak nitelenen sınırlar içinde ise su 100°C’de kaynar*” gibi konuşmaya başlansa iletişim çok güç olurdu. Bunun yerine, bu ifadenin ön koşulu olan “*eğer sıcaklık, basınç ve suyun bileşimi normal olarak nitelenen sınırlar içinde ise*” şartını söylememekle birlikte iletişimin taraflarının zaten bildiğini varsayarak konuşursak iletişim kolaylaşır.

Bu alanın ortaya çıkarılması, “eğer ... ise” ön koşulu yerine, “eğer ... değilse” ön koşullu bölgede olup bitenlerin sorgulanmasıyla mümkündür ve denilebilir ki, tüm keşif, icat ve inovasyonlar “eğer ... değilse” alanının içinden çıkmaktadır. Sorgulama becerisi kazanmış bir kişi için çevresi, bu beceriyi kazanmamış olanlara göre çok daha geniştir.

Söz konusu becerinin çocuk ve gençler başta olmak üzere topluma kazandırılması, bunun için de ilgi duyabilecek STK’na “pazarlanması”; daha spesifik amaç ise, çeşitli dini, siyasi, etnik vb. ideolojilerin dar yargı kalıplarına sıkışıp kendi dışındakileri ötekileştiren, onları silmeye çalışan kesimlerle mücadelede güçlü bir sorun çözme aracı olarak yaygınlaşmasıdır.

Bu yoldaki ilk durak, sorgulama becerisinin, kimlik arayışı içinde radikal (ve dışlayıcı) öğretilerin kolay ezberlenir kalıplarına kapılan gençlere, sorgulama yoluyla nasıl bir zenginlik içinde fukaralığa talip olduklarını göstermektir.

Adil Yaşam®

<https://www.AdilYasam.net>

Temel varlık nedeni (misyon): “Bütün” olarak nitelenen ve birbiriyle dayanışma halinde varlığını sürdürebilen canlı ve cansız tüm varlıkların haklarının gözetimi değerinin, bu hakları olumlu veya olumsuz etkileyebilecek tüm kişisel ve kurumsal paydaşın değer sistemlerine yerleştirilmesi temel niyettir.

Ülkü (vizyon): “Tüm kişi ve kurumlar, yaşamlarının her alanındaki tutum ve davranışlarında “bütün”ün sürdürülebilirliğine olumsuz etki yapmayacak alışkanlıkları edinmişler, bunları yaşamlarının doğal uzantıları haline getirmişlerdir. Bu vizyonun kısa ifadesi “zarar verme”dir; hiçbir şeye ve de kendine!” ifadesi ise Adil Yaşam® projesinin ülkesünü anlatmaktadır.

Öz-değerler: Misyon ve vizyon ifadeleriyle belirlenen amacı gerçekleştirme yolunda, yol boyunca gözetilecek öz-değerler ise şunlardır:

- (a) Arzulanan tutum ve davranışların gerçekleşmesi yolunda mümkün olan azami ölçüde doğal yolları benimsemek, ceza ve ödül yoluyla yaptırıma asgari ölçüde yer vermek,
- (b) Arzulanan tutum ve davranışlara sahip kişi ve kurumları yaygınlaştırmanın temel taşıyıcıları olarak benimsemek.
- (c) “Ağ Akı”ndan her fırsatta yararlanmak.

Stratejisi: Niyet ve ülkesünü gerçekleştirme yolunda birbirine zıt etkilere sahip öğeler arasındaki olası “açmaz dengelerinin kırılması”na yardımcı olabilecek bir “taşıyıcı” kullanımı seçilmiştir.

(İstanbul, İzmir ve diğer yıkıcı deprem beklentisi olan yöreler için) Yörede beklenen depremleri Adil Yaşam’ın taşıyıcısı yapmak. Beklenen depremin sürekli bir korku yaratma aracı olarak kullanımı yerine, bir değişim aracı olarak kullanımı bu açmazın kırılmasında değerli bir stratejik araçtır.

Depreme hazırlığın kamu eliyle yapılabilecek olanlarının (*binaların yıkılması, toplanma alanları oluşturulması, yolları serbest bırakacak araç park alanları oluşturulması gibi*) dışında geniş bir alan tamamen “bireysel hazırlığa” bağlıdır.

“Deprem öldürmez bina öldürür” şeklinde sloganlaşan söylem yerine “deprem öldürmez, deprem öncesi, sırası ve sonrasında ihtiyaç olan tutum ve davranışları kazanmamış ya da bazılarını değiştirmemiş olmak öldürür” söyleminin benimsenmesi gerekir.

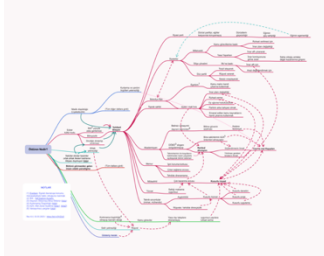
Adil Yaşam Projesi, bu yolda [Deprem Zararlarını Azaltmak: Nasıl?](#) Başlıklı belgesinde iki kolaylaştırıcı bölüm ortaya koyuyor:

- (1) **Kendini değiştirme bölümü:** Herkes bazı alanlarda kendini değiştirmek ister ve bazıları deprem açısından da önem taşır. İnternet üzerindeki Kendini Değiştirme bölümünden yararlanacak kişiler, hem onlarca değişim alanı fikrinden seçim yapabilecekler, hem de bu bölümü zenginleştirici katkılar yapabileceklerdir. Kişiler bu fikirlerden deprem açısından da yararlı olabileceklere kendileri karar vereceklerdir. Bu yaklaşımın bir özelliği, her değişim isteğinin yerine getirilmemesi halinde kişilerin kendilerinin karar verecekleri bir yaptırım içermesidir.
- (2) **Bireyler, aileler ve kurumlar arası dayanışma bölümü:** İnternet üzerinden Yöre halkının katkılarına açılacak bu bölüm her afette işe yarayacak, halkı bir dayanışma toplumu haline getirecektir.

Bu iki bölüm ayrıntılı olarak sitede birer rehber olarak yer almıştır.

Afet Zararlarının Kök Nedenleri

Afet zararlarına yol açan; ya da Depremlerde öldüren, sanılanın aksine, bina değil. Kötü alışkanlıklar, ihmaller, nitelik yetmezlikleri, kirli çıkar ilişkileri vb. bir yığın gölge nedenin büyüttüğü tamamı insan kaynaklı önlenebilir nedenler.

Bu durumu gösteren bir çalışmada, <https://bit.ly/3jVZoi3> adresi tıkladığında bir diyagram ortaya çıkıyor. Büyüterek incelerken önce sağ tarafta en uçtaki nedenden başlayarak 'onu ne doğuruyor' çizgisini izlediğinizde derelerin ırmak oluşunu hatırlatan bir manzara çıkıyor.

Bütünü görmezden gelme alışkanlıklarımızın sayısız zararlarıyla her gün karşılaşyoruz. Nereden başlamak gerektiği konusunda düşündürücü bir sergileme. Etkili önlem arayanlar için akılcı ve eleştirel düşünmeyi çağırıyor.

SOT – Soru Oluşturma Tekniği®

<https://www.soruolusturmateknigi.com/>

Temel varlık nedeni (Misyon-Özniyet): *Gönüllü öğretmenlere Soru Sormanın önemi ve gücünü deneyimleterek tanıtmak; öğrencilerin kendi sorularını sorarak öğrenmeleri, anlamaları ve düşünmelerinin önünü açmakta ellerini güçlendirmek.*

Ülkü (Vizyon-Büyük İddialı Sonuç): *Sorgulayarak öğrenen, Nedensel, Akılcı ve Eleştirel Düşünme Becerileri gelişmiş eylemli bireylerle sorunlarını kendisi çözen toplum.*

Öğrenilen ve anlaşılan bilgiler sahiplenildiği için yaratıcı düşünen, iyi ifade eden katılan ve katkı veren sağlıklı zihinsel yapı oluşabiliyor. Öğrenme ve anlama becerisi ise merak etmek ve soru sormakla gelişiyor.

Merak etmeyene verilmek istenen bilgi çoğu kez, bağlamından kopuk algılandığı için ezberlenmekte, sınavlarda kullanıldıktan sonra unutulup gitmektedir. Dolayısıyla ezber bilgi, öğrenilmiş bilginin yaptığını; yani *tutarlı ve nedenselliğe dayalı düşünmeyi* besleyemiyor.

Dolayısıyla eğitim süreçlerinde ezberlenen ama **öğrenilmeyen** bilgiler ve kazandırılmaya çalışılan beceriler, kendi sorunlarını kendisi çözen, Sorun Çözme Kapasitesi (SÇK) gelişmiş, *yüksek nitelikli insan kaynağı yetiştirme amacına hizmet edemiyor.*

“**Öğrenme** ve **Anlama**” süreci, Sorgulamaya dayalı çağdaş eğitim sistemlerinde merak uyandırılarak başlatıldığından Düşünme, İfade etme ve Eylemlilik konumuna ulaşmak kolaylaşmakta; gelişmiş nitelikli bireylerin yetişmesi doğallaşmaktadır.

Soru Oluşturma Tekniği -SOT, bunu başarmak için geliştirilmiş.

Merak etme -> Soru Sorma -> öğrenme -> Anlama -> Düşünme -> İfade etme -> Eylemlilik becerileri bir bütün olup aynı bir SOT Eğitim sürecinde birlikte uyarıldıkları için deneyimleyenler tarafından yapıcı davranış biçimi olarak algılanması, kazanılması mümkün olabilmektedir.

Aynı şekilde “*Öğrencilere, Kendi Sorularını Sormayı Öğretin*” sloganlı bir öğrenme aracı olduğundan SOT ile öğrencinin merakı konu bağlamında uyandırılmakta, soru sormaya yönlendirilmektedir. Öğrenci daha sonra kendi soruları üzerinde çalıştırıldığından konuyu daha iyi öğrenip, anlamakta; öğretmenin kendisi de dersi de sevilir hale gelebilmektedir.

Tekniği geliştiren RQI ([Right Question Institute](#)), Harvard Ün. Eğitim Fakóltesi ile iş birliği halinde internet üzerinden ücretli eğitimler vererek dünya genelinde yaymaya çalışan bir STK dur. BNGV, bu tekniği ticari olmayan amaçlar için kullanma izni almış ve eğitim materyallerini Türkçeye çevirterek web sitesinde öğrenmek isteyenlere sunmuştur.

Soru Oluşturma Tekniği-SOT, şaşırtıcı basitliği yanında okullarda ders işlerken öğrenmeyi kolaylaştırmak için ve/ya sorunlarıyla başa çıkmakta zorlanan velilerin bireysel sorunlarını ve/ya Okul ile ilişkilerindeki sorunlarını çözmekte, iş birliklerini güçlendirmekte kullanabilmektedirler.

BNGV kurulduğu günden beri, toplumun SÇK gelişmişliği önündeki başlıca engelin geleneksel Ezberci Eğitim Sistemi olduğunu gündeme getiriyor; sorgulamaya dayalı nitelik kazanması için öneriler geliştirdiği biliniyor.

SOT ile tanışmak, bu yoldaki çalışmalara ivme kazandırmış, BAA Eğitim Grubu bu tekniği gönüllü öğretmenlere tanıtmak üzere ücretsiz SOT Kursları düzenlemeye başlamıştır.

2022 – 2024 döneminde Sosyal Medya üzerinden 1000’den fazla öğretmene ulaşılmış; 450 kadarı ile kurslar düzenlenmiş; geleceğe dönük tohum atma anlamında umut verici sonuçlar alınmıştır.

Kurslara katılanlar arasından gönüllü adaylara verilen özel eğitimlerle, SOT Eğitmenliği becerisi kazandırılmış; sözü geçen kursları bu Eğitmenlerin vermesi sağlanmıştır.

Başlangıcından bugüne, bu süreçlerin gerçekteşmesine katılan, katkı yapan bütün gönüllü öğretmenlerimize, SOT Eğitmenlerimize takdir ve tebriklerimizle teşekkür ediyoruz.

Bu yolculuğa katılan öğretmenlerin ve yetiştirecekleri SOT düşünce yapısını kazanmış öğrencilerin, toplumsal rasyonel düşünme biçimimize ve SÇK’imize yakın gelecekte iyileştirici katkıları olması beklenir.

SOT kısa tanıtım sunumu için [tıklayınız](#).

Uzlaşma Çemberleri İçin İletişim Etiği Kuralları

Birbirlerinden farklı kültür, ideoloji, inanç, paradigma vb.’ne sahip kişilerin, aralarında ortak bir dil <http://tinaztitiz.com/3770/yenidillere-ihtiyacimiz-var-hemen/> oluşturmak ve bu yolla hem kendilerini daha iyi anlatmak, hem de diğerlerini daha iyi anlayabilmek amaçlarıyla uymayı taahhüt edebilecekleri kurallar şunlar olabilir (mi?)

- Her yargı'nın en az bir ön koşulu olduğunun farkında olarak,
- Hiç kimsenin, kendi [doğru-iyi-güzel](#)'leri yerine, bir başkasınıninkileri benimsemek istemeyeceğinin bilincinde olarak,
- Ortak akılların bireysel akıllardan daha güçlü olduğunu bilerek,
- Düşüncelerin zayıf nedensellik (rasyonellik) halkalarının ortak akılla güçlendirilmeye çalışılmasının, uzlaşma süreçlerinin temelini oluşturduğunu bilerek,
- İnançların özlerinin nedensellik yoluyla tartışılmayacağını; özlerinin güçlenmesine yardımcı olabilecek şekilde daima sorgulanmasının (*tahkik-i iman*) sağlam inançlara varmanın yolu olduğunu bilerek,

her türlü düşüncüyü tartışmayı ve bu yolla uzlaşmalar oluşturmayı benimsiyorum.

Uzlaşma Çemberleri İçin İletişim Etiği kurallarına

<http://www.ezberkaliplarinisorgula.com/> adresinde katkılarınızı bekliyoruz.

KAMPANYALAR

Geleceğimizi inşa edecek çocuklarımızın eğitimini olumsuz etkileyen unsurları bertaraf etmek için kampanyalarımız devam ediyor.

Eğitimciler İçin Gözetmensiz Sınav

Örgün Eğitim hayatımızın hemen hiçbir aşamasında yüksek ahlaklı, güvenilir insan yetiştirme amacına yönelik bir ders ve/ya duruş sergilendiğini gören var mıdır? Sınavlarda Gözetmen bulundurma gereği/ihtiyacı derinlemesine düşünülmeksizin son derece olağan görülür. Bunun öğrencilere "siz hırsızınız, çalarsınız; ama ben size çaldırmamak için sizi gözlüyorum" örtülü mesajı olduğu kimsenin aklına niçin gelmez? Gören olmazsa çalabilirim kanısı böyle yerleşiyor. Sorulacak sorularla, neyin ölçülmek istendiğine bağlı farklı sınav ve soru türleri seçilerek yaygınlaştırılması amaçlanmıştır.

2022'de zamanın MEB Ziya Selçuk'a bu projemiz anlatıldığında kendileri benimsediler ve okullara tavsiye ettiler. Yaygınlaştırılmadan sönümlendi.

Örnek Tavır Ağları: Belgesel Yapımcıları İçin Etik Güvence

Belgesel yapımcılarının hazırladıkları belgeselin sorumluluğunu taşıdıklarının Bilincinde hareket etmeleri gerektiğini anlatan ve vazgeçilmez kuralları içeren bu etik güvence Şükran Demiralp tarafından hazırlandı.

Sayın Şükran Demiralp'e gönüllü katkıları için teşekkür ediyoruz.

Belgesel Yapımcıları İçin Etik Güvence dokümanına <https://bit.ly/2psjRfx> linkinden ulaşabilirsiniz.

Rüşvet İçin Etik Güvence

Rüşvetin ortadan kalkmasının, rüşvet almayan ve vermeyen bireylerin ortak bir etik güvence çevresinde dayanışma sergilemesiyle mümkün olabileceğini düşüncesi ile hazırlandı.

Rüşvet için Etik Güvence dokümanına <https://bit.ly/1hGOlse> linkinden ulaşabilirsiniz.

Rüşvet olgusunun grafik anlatımı: <https://youtu.be/N3BEocFUCWM>

Seçilmişler İçin Etik Güvence Kampanyası

Milletvekili yemini, halkın oylarıyla seçilecek olanların uymayı taahhüt ettikleri kapsayıcı ve de çok değerli bir etik güvence'dir.

Bununla beraber, bu etik güvence'yi gündelik siyaset yaşamının uygulamalarına tercüme edebilecek daha somut, daha denetlenebilir güvencelerle desteklemek de en az birincisi kadar değerli ve gereklidir.

Bu nedenle, siyasetin ahlâkî tabanını inşa etmeye istekli olanları, bu etik güvence'yi yaşama geçirmeye çağırdığımız imza kampanyamızdır.

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=78>

Reklam Verenler İçin Bildirge

"Öbür okullar" içinde en etkilisi durumunda olan TV ve basının yaşam enerjisinin büyük bölümü reklamlardan geliyor. Eğer bu yalın yaklaşıma bir itirazınız yok ve "bunlar beni ilgilendirmez, istemeyen izlemesin; bir de medyayı kendime düşman mı edeyim; bak hiç benden olumsuz bahseden var mı?" demez iseniz;

<https://bit.ly/1Q0CFIR> linkinden imza kampanyamıza ulaşabilirsiniz.

Doğrulama Okuryazarlığı

Paylaşacağımız metinlerde yer alan ve ne amaca hizmet edebileceği belirsiz bilgilerin yaygınlaşmasına bilmeyerek dahi olsa aracılık etmemek için "Doğrulama Okuryazarlığı için Etik Güvence" metni hazırlanmıştır.

Söz konusu metne <https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=922> linkinden ulaşabilir; yazışmalarınızda siz de bu etik güvenceyi uygulayabilir, çevrenizde yaygınlaşmasını sağlayabilirsiniz.

Doğrulama Okuryazarlığı'na konu olan kimi anahtar kavramlar nelerdir?

Doğrulama okuryazarlığı adı verilen ve doğru bilgileri, yalan ve yanlış bilgilerden ayırt etme becerisi, hem bireysel olarak yaşam zorluklarına karşı direncimizi artırır; hem de toplum olarak bu zafiyetimizi sömürme niyeti olanlara karşı toplumumuzu dirençli kılar. Birbirimizi anlamamızı zorlaştırıp kutuplaştırırken, bir yandan da nedensel-eleştirel düşünme becerilerimizi körelten 6 kavram şunlar:

- 1) Post-Truth: Gerçeğin tersyüz edilmesi.
- 2) Dezenformasyon: Kasıtlı olarak yayılan yanlış veya eksik bilgi.
- 3) Mizenformasyon: Aldatma niyetinden bağımsız olarak yanlış veya eksik bilgi.
- 4) Melenformasyon Zarar verme amacıyla yayılan gerçek bilgi.
- 5) Retorik: Her ayrı durum için ikna edici ifade tarzı. Argo'da, "boş laf".
- 6) Oto-Sansür: Dış sansürcüye gerek kalmadan kişinin kendi kendini sansürlemesi.

Toplumun sorun çözme yeteneğini zayıflatan, bir çeşit sosyal bağımsızlık sistemi hastalığı demek olan "her söylenene inanmak" bu kavramlara karşı duyarlı olmakla önlenabilir.

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=919>

TOPLANTILAR

Pandeminin hayatımıza getirdiği zoom toplantıları ile bizde insanlara ulaşalım kendimizi ve insanların merak ettiklerini anlatalım, güncel olayları konuşalım, konuları bir bilenden dinleyelim dedik.

Perşembe Toplantıları-1

Konuşmacı: Dr. Necati Saygılı
BN ve BAA Nedir? Niçin Var? Ne ve Nasıl Yapmak istiyor?

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=929>

Perşembe Toplantıları-2

Konuşmacı: Türker Ertürk, Amiral (e)
Mavi Vatan nedir?

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=930>

Perşembe Toplantıları-3

Konuşmacı: Dr. Ergun Mengi, Amiral (e)
Ege'de Egemenliği Antlaşmalarla Yunanistan'a Verilmemiş Adalar

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=931>

Perşembe Toplantıları-4

Konuşmacı: Prof. Dr. Mehmet Pala
Sağlıklı Yaşam İçin Gıda ve Beslenme

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=936>

Perşembe Toplantıları-5

Konuşmacı: Dr. Ergun Mengi, Amiral (e)
Denizcilik Gücü ve Türkiye

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=940>

Perşembe Toplantıları-6

Konuşmacı: Necat Özgür, İnşaat Y. Mühendisi

Kanal İstanbul'un Sözü Edilmeyen Mühendislik Boyutları

Konuşmacı: Esen Arpat, Jeolog

Kanal İstanbul'un Zemin Kaynaklı Sorunları

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=942>

Birleşik Akıl Ağı Çalışma Grupları Toplantıları

Birleşik Akıl Ağı (BAA) Çalışma Grupları gerek kendi aralarında gerek internet ortamında zoom üzerinden ve gerekse wapp grupları üzerinden aktif olarak çalışmalarına devam etmektedir.

11. Uluslararası Eskişehir Karikatür Festivali

Aktiffelsefe Kültür Derneği tarafından iki yılda bir gerçekleştirilen Eskişehir Uluslararası Karikatür Festivali'nin bu yıl on birincisini düzenlendi. Eskişehir Kent Konseyi işbirliği ile düzenlenen Uluslararası Eskişehir Karikatür Festivali'nin bu yıl konusu "Farklılıklarımız ve Aynılıklarımız" olarak belirlendi.

Farklılıklar ve aynılıkların, ayrışmaya değil birleşmeye götüren, bütün içinde yerimizi bulmamızı ve tüm canlıları anlamamızı sağlayan bir yol olduğu fikrinden hareketle düzenlenen festivalin program akışını ve akış içerisinde Yönetim Kurulu Başkanımız Tınaz Titiz'in de konuşmacı olarak yer aldığı paneli aşağıdaki linkten izleyebilirsiniz.

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=932>

Çam Limanı Akademi

Çamlımanı Akademi'nin davetlisi olarak zoom canlı yayınına konuk olan Tınaz Titiz "Sorunlar Bulamacı Kavramı Işığında Türkiye Sorunları ve Çıkışı" konusunu işledi.

İzlemek için lütfen <https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=933> linkine tıklayınız.

BASINDA-SOSYAL MEDYADA BEYAZ NOKTA®

Tunçel Gülsoy ile Evde Çalamadıklarım

Beyaz Nokta Gelişim Vakfının Kurucusu Tınaz Titiz ile Vakfın misyonu ve çalışmaları üzerine güzel bir müzikal yolculuk yapacağız.

[Programı dinlemek için tıklayınız....](#)

Okun Dedeoğlu ile Taze Gündem

“Adil Yaşam”

Okun Dedeoğlu ile Taze Gündem Kanalına, Tınaz Titiz “Adil Yaşam” konusu ile konuk oldu.

[Programı izlemek için tıklayınız....](#)

Okun Dedeoğlu ile Taze Gündem

“Afet Zararlarını Azaltmak”

Okun Dedeoğlu ile Taze Gündem Kanalına, Tınaz Titiz “Afet Zararlarını Azaltmak” konusu ile konuk oldu.

[Programı izlemek için tıklayınız...](#)

“Çözemeyeni Çözerler”

Vakıf Kurucularından Tınaz Titiz ve Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Dr. Necati Saygılı'nın KRT TV de yayınlanan “Çözemeyeni Çözerler” TV program serisini izlemek için linki tıklayınız.

[Programları izlemek için tıklayınız...](#)

“Sorun Kimyası ve Akıl İmecesi”

Tınaz Titiz'in 6 Ocak 2019 yılında TEDX Ankara “Çıkış Yolu” etkinliğinde gerçekleştirdiği konuşmasını izlemek için linki tıklayabilirsiniz.

[Programları izlemek için tıklayınız...](#)

“Tarımsal Girdiler ve Kök Sorunları”

Tarımsal Girdiler ve Kök Sorunları bağlamında **Sulama ve Su Yönetimi** konulu rapora ulaşmak için [tıklayınız.](#)

“Tanzimattan Günümüze Türkçe”

PERSEMBE TOPLANTILARI

TANZIMATTAN GÜNÜMÜZE TÜRKÇE
BÜLENT AKSOY
DÖNEMLER, YAZARLARIN GÖRÜŞLERİ, DİL POLİTİKALARI

20 Ekim- Tanzimat Dönemi
27 Ekim- Fünun Dönemi
3 Kasım- İkinci Meşrutet Dönemi
10 Kasım- Cumhuriyet Dönemi I
17 Kasım -Cumhuriyet Dönemi II
24 Kasım- Cumhuriyet Dönemi III

Katılım 100 kişi ile sınırlıdır. Kapasitenin dolmasıyla birlikte YOUTUBE Beyaz Nokta Gelişim Vakfı kanalı üzerinden canlı olarak izlenebilir.

TÜM TOPLANTILARIMIZ İÇİN BAĞLAMA SAATİ 20.00
Zoom ID: 882 7307 4886
ŞİFRE: BNGV

BAA

Kavram Mutfağı sitemizin yazarlarından Sayın Bülent Aksoy'la “Tanzimattan Günümüze” konulu, arşiv niteliğinde 6 oturumluk zoom söyleşileri gerçekleştirdik.

[Programı izlemek için tıklayınız...](#)

Sosyal Medya hesaplarımızı takip ediyor musunuz?

<https://www.youtube.com/channel/UCMccEDLgnJnUQzKlf42dh2w>

<https://www.facebook.com/groups/342853922458577>

<https://twitter.com/beyaznokta>

<https://www.instagram.com/birlesikakilagi/>

Sorun Çözme Kabiliyeti Nedir? Nasıl Geliştirilir?

Bireyler ve toplumlar, var oldukları sürece çevre ile uyum sağlama gayretindedir. Çevre koşulları dinamiktir, sürekli gelişim ve değişim gösterir.

İster toplum, isterse birey olsun, varlıklarını tehdit edecek nitelikteki değişimlere duyarlı ve etkilerini en aza indirecek önlemler alma konusunda hazırlıklı olmalıdırlar.

Tüm bu değişimleri öngörme ve karşı önlemler geliştirme becerisine Sorun Çözme Kabiliyeti denir. Sorun Çözme Kabiliyeti gelişmiş toplumlar, günümüzün gelişmiş toplumlarıdır. Varlıklarını sürdürmek için güçlü bir devletin yanında yer alıp, öz varlıklarının sömürülmesine müsaade eden toplumlar da vardır. Bunlara az gelişmiş veya gelişmemiş toplumlar denir.

Gelişmemiş toplumlar, kendileri için uygun çözümleri bulamazlarsa, varlıklarını tehdit eden tehlikeleri savuşturamazlarsa, zamanla tarih sahnesinden silinmeye mahkumdurlar. İster birey, isterse toplum olsun, değişimlerin tehditlerine direnemeyenler ile başkalarının sömürülerine boyun eğenlerin içinde bulunduğu duruma Sorun Çözme Kabiliyeti Yetmezliği denir.

SÇK nasıl geliştirilir?

- İşleyen bir sistemde sorun anında tespit edilir ve çözüm yolları aranır
- Bulunan sorunların kök sorun olmasına dikkat edilir. Hayalet ve Gölge sorunlarla vakit kaybedilmez.
- Sorunlar dallanıp budaklanarak birbirini doğurabilir. Bu nedenle sorunlar arasındaki sebep-sonuç ilişkisini iyi kurmak gerekir.
- Geleneksel anlamda direk "Sorun nasıl çözülür?" tarzı yaklaşımdan ziyade "Soruna neden olan faktörler nelerdir?" konusu ele alınmalıdır.
- Yapılan asıl iş sorun çözme değil, sorunu çözümlenme olmalıdır.

Sorun Çözme Bakımından Kısır Davranış Kalıpları

- Zorbalık, psikolojik şiddet uygulamak,
- Takipsizlik, duyarsızlık, görmezden gelmek,
- Suç arama, suçu başkasına atmak,
- Sorunları anlamadan çözmeye çalışmak,
- Yanlışı örnek göstererek "Onlar yapıyor, ben de yaparım" demek,

- Gerçek doğruların bozularak farklı iyileri-doğruları topluma benimsetmeye çalışmak.

Sorun özme Kabiliyeti Yüksek Davranışlar

- Karşılıklı sevgi, saygı, hoşgörü ve uzlaşıya dayalı gelenekler,
- Hak ve hukukun üstünlüğü
- Çevreye duyarlılık ve saygı
- Uzgörü sahibi, erdemli ve ilkeli bireyler
- Bilgiye ve bilimsel düşünceye inanmak
- Ortak aklın gücünü deneyimlemek
- Aklı ve sezgiyi, manevi yaşamla maddi dünyayı dengelemek
- Başkalarının düşüncelerine sorgusuz sualsiz inanmayı ve takip etmeyi reddetmek
- İstismara ve sömürüye açık alan bırakmamak

Beyaz Nokta® Gelişim Vakfı, toplumsal ve bireysel sorun çözme araçlarıyla, daha güçlü ve kendi sorunlarını tanıyıp çözümleme becerisine ulaşmış bir Türkiye'yi hedeflemektedir.

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=925>

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI'NA 2023 YILINDA YAPILAN BAĞIŞLAR²

6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gereği bağışçı isimleri yayınlanmamıştır.

Üye Bağışları **247.600 TL**

Desteklerini esirgemeyen tüm üyelerimize teşekkür ederiz.

Gönüllü Bağışları **189.481 TL**

Desteklerini esirgemeyen tüm gönüllü bağışçılarımıza teşekkür ederiz.

Kitap Satışları **0 TL**

2023 GENEL TOPLAMI **437.081 TL**

² 437bin liralık meblağ, 158 bağışçımızın bağışları toplamıdır. Bu meblağ içinde sınırlı sayıda kişilerce yapılan 49.700 TL Deprem Bağışları da bulunuyor. Tüm bağışlar ve bağışçılar toplu değerlendirildiğinde yakl. 381 bin TL 10 Bağışçımızın; 41 bin TL 15 Bağışçımızın; 14 bin TL 48 Bağışçımızın; 1.091 TL'da 85 bağışçımızın bağışlarıdır.

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI MÜTEVELLİ HEYET ÜYELERİMİZ

Mütevelli Heyet Üyeleri – Nisan 2024

(Liste Alfabetik Adı sıralamasına göre yapılmıştır)

Ahmet Kopuz	Esen Arpat	Nursu Mehmet Okurer
Ahmet Yavuz	Esra Mühürücü Yazıcı	Oktay Yılmaz
Ali Can Polat	Faruk Eczacıbaşı	Onat Bitik
Ali H. Üstay	Faruk Ekinci	Ömer Ertuğrul Erdoğan
Ali Oğuztürk	Ferit Atay	Önder Kıratlılar
Ali Yalman	Fulya Sarı	Örsan Öymen, Prof. Dr.
Alper Karaoğlan, Prof. Dr.	Gurbet Altay	Rasim Selçuk
Atay Ceyişakar	Güler Yüksel	Reşat Özkızılcık
Ayhan Bahattin Tuğsuz	Gülseren Kaya, Dr.	Rıza Kutlu Işık
Ayhan Yıldız	H. Kâmil Tanrıverdi	Ruhi Örmeci
Aynur Bal	Hande Ramazanoğulları	Sedef Kabaş PhD
Ayşe Gezdur	Hasan Cem Karslı	Sinan Oymacı
Azmi Bakdur	Hızal Aküren	Şafak Ural, Prof. Dr.
Azmi Macun	Hüseyin Cimşit	Şerif Kaynar
Başar Titiz	Hüseyin Kadioğlu	Tamer Koldaş, Prof. Dr.
Bayram Durmuş	Hüsniye Kaya	Teoman Yağlı
Bengi Başer, Prof. Dr.	İbrahim Kocabaş	Turgay Öğüt
Berna Uztürk	İmran Işıldar	Türker Ertürk
Beyhan Titiz PhD	İpek (Korman) Tezcan	Uğur Yüce
Binnur Önal, Prof. Dr.	İrfan Onay	Uygar Özesmi PhD
Birsen Karpak PhD	İsmail Karakuzey Vet.Dr.	Vedat Özçelik
Buket Emin Pilavcı	Mehmet Sami Özeren	Vural Yılmaz
Canan Pak	Mustafa Tınaz Titiz	Yüksel Domaniç
Cemil Çakmaklı PhD	Mehmet Bahadır Er	Zehra Doğan
Çiğdem Bayraktar PhD	Mehmet Uhri, Dr.	Celil Layikteş (Vefat)
Elif Tonguç Akdağ	Murat Kolbaşı	Hüsamettin Kavi (Vefat)
Ergun Şenlik	Murteza Özhan	Erbil Serter (Vefat)
Erhan Girit	Mustafa Aykut PhD	Ersin Arnoğlu (Vefat)
Erol Aydın	Necati Saygılı PhD	Oktay Duran (Vefat)
Erol Özdemir	Nevit Dilmen, Dr.	

Onursal Üyeler

Hamdi Doğan
İnan Kıraç
Prof. Őirin Tekinay

2023 Yılında Aramızdan Ayrılanlar

Mütevelli Heyet Üyemiz Ersin Arıoğlu'ya rahmet, sevenlerine sabır diliyoruz.